چەند تێبينييەك سەبارەت بەم بارودۆخەى ئێستاى ڕۆژئاوا.. زاهير باهير

ڕۆژئاوا و سوريا و دەوڵەتانى دراوسێ بە بارودۆخێكى ئێكجار ئاڵۆزدا دەڕۆن ، بۆ ئێمە زۆر زەحمەتە كە بتوانين بە تەواوى سەرى لێدەركەين . ئەوەى كە لە ئێستادا دەيزانين و ڕوونە لامان، بوونى ئەجەندەيەكى شاراوەيە لە لايەن ئيئسرائيل و ئەمريكاوە، ياريكەرەكانى ناوچەكە بە توركيا و حكومەتى سورياى داعيشەوە لە يارييەكى خۆێناويدا دەردەكەون و خوێنەكەش لە جەستەى ڕۆژئاواى كوردستان دەچۆڕێت .

هەموان دەزانين كە چى ڕويداوە و هەر يەكەشمان ڕەنگە پێشبينييەكى جيا و تايبەت بە خۆمانمان هەبێت دەربارەى ئەم گەمە خوێناوييە. من لێرەدا تەنها قسە لەسەر ئەو خاڵانە دەكەم كە تێبينيم كردوون .

يەك: شەپۆلى ڕايسيزم: شەپۆلێكى فراوانى ڕايسيزم و قەومچێتى تا ڕادەيەك فەزاى هەموو ناڕەزايى و خۆپيشاندان و ڕووبەرى ميديا و سۆشيالميدياى گرتۆتەوە . ئەم شەپۆلەش پشكى هەرە زۆرى كوردانى باشوور بە تايبەت ئەفەنييەكانى پشتى كۆمپيوتەر و كوردچييەكان، لە ناويشياندا زياتر خەڵكانى شارە حەياتك□يە ، شارى ڕۆشنبيرى و ياخيى.

بە ئاشكرا ئەمە لەو ڕووبەرانەى كە لە سەرەوە باسم كردن ديارن و لە فەيسبووك و وەتساپيشدا بە دەيەها قيدۆ دەنێررێت لەوانەى كە چۆن مامەڵەى كوردانى ڕۆژئاوا و جەنگاوەرانيان لە لايەن خەڵكانى غەزە و ش□ق□نيستەكانى عەرەب و داعشەكانى جۆلانييەوە دەكرێت، ياخود پارچە هەڵبەستى ڕايستيانە و فاشيانە دەنێررێت . هاوكاتيش بە دەيەها قيدۆى تر هەن كە لە لايەن خەڵكانى عەرەب و توركەوە پشتگيرى ڕۆژئاوا دەكەن كەچى كەمتر باياخيان پێدەدرێت و زۆر بەدەگمەن دەستاودەستيان پێدەكرێن .

ئەمەى كە ڕوودەدات زۆر مەترسيدارە، لە كاتێكدا ئەم مەيلە ڕايسستانە لەناو خەڵكانى ڕۆژئاوا و باكورى كوردستاندا نييە ، گەر هەش بيت هەر زۆر دەگمەنن . ئەم جۆرە بە ناو چالاكييانە شتێك نييە جگە لە بەنزين كردن بە خۆشكردنى ئاگرى شەڕى كورد و عەرەبدا نەبێت.

دوو: داواى لابردنى تۆم باڕاك: زۆرن ئەو كەسانەى كەوا دەزانن كە

ئەوەی ڕووی داوە لە ڕۆژئاوا و سوریادا سیاسەتی خودی تۆم باڕاك، نێردەی ئەمەریکایە. ئەوانە پێیان وایە بە جێگرتنەوەی ئەو بە کەسێکی دیکە، ئەوە لە قازانجی کورد دەبێت دۆخەکە دەگۆڕێت. ئەوە ڕاستە کە تۆم باراك بە بنەچە عەرەبی لوبنانییە و ڕەنگە مەیلێکی کەمی بەلای عەرەبدا لە پرسە بچووکەکاندا هەبێت، بەڵام ئەو تەنها نوێنەرایەتی سیاسەتی ئیدارەی ئەمەریکی لە سوریا دەکات و سیاسەتەکانی ئەمەریکا جێ بەجێدەکات و ناتوانێت سەرپێچی بکات .
بەڵگەش بۆ ئەمە: بوونی فرماندەی گەورەی سەربازییەکانی ئەمریکییە کە لەوێن، هەروەها کەسانی گەورەی دەزگەی سیخوڕی سی ئای ئەیە، خۆ ئەگەر تۆم باڕاك سیاسەتی ئەمەریکا پێچەوانە بکاتەوە ئەوان بە دەنگ نابن. دوای ئەوە کە بەندیخانەکانی هەسەدە کە سیخناخ بوون لە گیراوانی داعش و خێزانیان، کاتێك کە لەلایەن سوپای داعشی سوریاوە هێرشیان کرایە سەر هەسەدە و پاسەوانانی بەندیخانەکان هێزەکانی ئەمریکایان لێ ئاگادارکردنەوە ، بۆچی ئەو هێزە ئەمریکییە هیچ نەهاتنە دەنگ و بەداواکەی هەسەدەوە نەچوون؟
سێ: ترامپ بزنسمانە و سیاسی نییە: زۆرێک لە ڕۆشنبیران و فەیسبووکوانی کورد سەبارەت بە خراپی هەڵوێستی ترامپ بە ڕۆژئاوا و کورد دەڵێن ترامپ بزنسمانە نەك سیاسی و کەسانی سیاسی ئاوا ئیدارە بەڕێوە نابەن . ئەم کەسانە هیچ جۆرە زانیارییەکیان نە لە سیاسەت و نە لە ئابوریش نییە. ئەمان تێناگەن کە سیساسەت و سیاسەتکردن ڕەنگدانەوەی ئابوورییە و بە بەرژەوەندی ئابووریانەیە ، وەکو ئەوەی کە سەرانی پێشوی ئەمەریکا لەسەر پێنجەی بزنسمانە گەورەکان و کۆمپانیا زەبەلاحەکان نەسوڕابێتنەوە!! .
ئیدارەی سیاسی هیچ نییە جگە لە پارێزەری ئابووری و هەیمەنەی ئابووری ، گەورەیی و هەیمەنی هەر وڵاتێك بە بەهێزی ئابوورییەکەیەوەیە، هەر لەبەر ئەوەیە کە سیاسەت و بەرنامەی پەروەردە و پێگەیاندن و هەوڵی حکومەتەکان بۆ گەشەی ئابوورییە، تەنانەت سوپاکەی لە خزمەتی ئەوەدایە. ترامپ هەم سیاسییە و و هەم بزنسمانێکی گەورەیە بڕیارە سیاسییەکانی کە دەیدات ڕەنگدانەوەی دۆخی ئابوورییە و بۆ پاراستن و سوودگەیاندنی زیاتری ئابووریانەیە بە سامانداران و کۆمپانیا گەورەکان.
چوار: کارایی ئەم ڕووداوە لەسەر بەناو پرۆسەی ئاشتی : بێ گومان ئەمەی کە ڕوودەدات کارایی زۆر خراپی لەسەر کوردانی باکور و پەکەکە و خودی ئۆجەلان دەبێت . هەسەدە بربڕەی پشتی ڕۆژئاوا و باکوری تورکیا بوو . ئەوەندەی کە هەسەدە و ئیدارەی خۆسەریی لای ئەردۆگان و ئاکەپە گرنگ بوو بە دەیەکێکی ئەوە پەکەکە نە لایان گرنگ بوو نە مەترسیشیان لیی هەبوو . پەکەکە لە ژێر ڕکێفی دەوڵەتی

تورکیادایە هەموو کاتێك حکومەتی تورکیا دەیانتوانی و دەتوانن شەڕی بکەن ، وەکو کردویانە و سەر کوردستانیشیان پیوە وێران کرد .
ئەردۆگان و ئاکەپە خۆیان دەیانزانی بزوتنەوەی چەکدارانەی پەکەکە لە 2015 وە گەورەترین خزمەتی بە دەوڵەتی تورکیا کردووە و بچوکترین خزمەتی بە کورد و کوردستانەکان نەکردووە.
ئەردۆگان و ئاکەپە ڕۆژئاوایان ئەوەندە بە گرنگ و مەترسیدار بۆ سەر دەوڵەتی تورکیا زانیوە گەر لەبەر هاوپەیمانی ئەمەریکا لەگەڵ هەسەدەدا نەبوایە و ئەو هاوپشتی و پشتگیرییەی کە ڕۆژئاوا هەیبوو نەك هەر لە کوردستانەکاندا، بەڵکو لە زۆر وڵات لە جیهانیش دا، ئەوە تورکیا بە هەموو شێوەیەك لێی دەدا و کۆتایی پێدەهێنا گەر چی تا ئێسا درێغی نەکردووە هەر کات هەلی بۆ ڕێکەوتبێت گورزی گەورەی لێوەشاندووە.
بە بڕوای من ڕوودانی ئەمەی کە ڕوویداو گەر ئاوا بڕوات، کۆتایی بەو بەناو پرۆسەی ئاشتییە دەهێنێت و ئۆجەلان یا فەرامۆش دەکرێت یاخود دەبێت ئەوە بکات کە ئەوان دەیانەوێت . هەسەدە هێزێکی گەورە و پاڵپشتێکی مەعنەوی زۆر گرنگ بوو بۆ ئۆجەلان ئێستاش هەر گرنگە، هەر شکستییەك بۆ هەسەدە شکستییەکی گەورەیە بۆ ئۆجەلان و پەکەکە.
پێنج: لۆمەکردنی ئەمەریکا: هەرە زۆرینەی کورد و هەندێکیش لە چەپە سیاسییەکانی ئەوروپا وعەرەب و حکومەتەکان لۆمەی ئەمریکا دەکەن کە گوایە بێ وەفا بوو لەگەڵ کورددا و کورد ئەو هەموو قوربانییەی داوە بۆ لەناوبردنی داعش و نەهێشتانی چالاکی تیرۆریستیانەیان و پاراستنی هاووڵاتیانیان لە ئەوروپا و ئەمریکا و هەندێك وڵاتانی دیکەی دونیادا.
ئەمانەی کە خاوەنی ئەم بۆچوونانەن ئەو پرسیارە ناکەن چ گرێبەستێك هەبووە لە نێوانی هەسەدە و ئەمریکادا؟ ئەوەی کە تۆزێك بە ئاگا بێت لە بارودۆخەکە دەزانێت کە ئەمریکا هەر لە سەرەتاشەوە هیچ بەڵێنێکی بە هەسەدە و کوردانی ڕۆژئاوا نەداوە. ترامپ خۆی وتی ” کورد ئازایە و شەڕکەری باشن، هاوکاری ئێمەیان لە لەناوبردنی داعش دا کردوە ، ئێمەش هەقی خۆیانمان داوەتێ ، یارمەتیمان پێداون و پارەمان داوەتێ” تۆم باراك-یش ئەوەی دووپات کردووە بەڵام بە جۆرێکی دیکە کە وتی ” ئێمە چی تر ئیشمان بە هەسەدە نەماوە و ئێستا حکومەتێك هەیە کە هاوپەیمانمانە لە شەڕ دژ بە داعش دا”
ئەمەریکا نەك هەر ئەوەی کرد بەڵکو هات کورد و بەخێدانی کوردانی لە ڕۆژئاوای پارچە پارچە کرد . ئەو هات تەنها پەیوەندی بە هەسەدەوە کرد و کاری لەگەڵ ئەواندا دەکرد و دوو بەشەکەی دیکەی ڕۆژئاوای ‘ئیدارەی خۆسەریی و خودی پەیەدەی ‘ فەرامۆش کرد، ئەمە لە کاتێکدا کە هەسەدە سوپای پارێزەری ئیدارەی خۆسەییەکەیە و

پێیەدەش پلاندانەر و نەخشە کێشەتی .
ئەمریکا هەرگیز ئەمەی نەشاردۆتەوە کە ئەوان هاوپیمانن لەگەڵ هەسەدەدا نەك لەگەڵ پەیەدە و ئیدارەی خۆسەرییدا . ئەم سیاسەتەی ئەمریکا کە هەر سێ بەشەکەی ڕۆژئاوا هەر لە سەرەتاوە قەبوڵیان کردووە گێڵکردنێك بوو لێیان و زۆر زۆر مەترسیدار بوو بۆیە بوو بە هۆکارێك لە ڕوودانی ئەوەی کە ئێستا رووی داوە.
زۆرێك لە ئێمە ئەوەمان زانیوە و دەزانین کە پاڵدان بەئەمریکا و وڵاتانی غەربەوە هیچ جێگای متمانە نین و ئەوان نەك هەر بەدوای بەرژەوەندی خۆیانەوەن بەڵکو زۆربەیان مێژووییەکیان نییە لە ڕزگارکردنی هیچ نەتەوە و هاوکاری هیچ بزوتنەوەیەکی شۆڕشگێڕانەدا، بگرە مێژووییەکی خوێناویشیان هەیە .
بەداخەوە ئێستا دەبینین هەمان سیناریۆی ئەفغانستان لە سوریا دووبارە دەبێتەوە . ئەو هەموو قوربانییە لە ئەفغانستان درا ، ئەو هەموو پارەیە سەرف کرا بۆ ئەوەی تالیبان لە دەسەڵات بخرێت، بەڵام ئەوە بوو هێنانیانەوە بۆ سەر حوکم ، ئەمە لە کاتێکد لە لایەن ترامپەوە لە هەڵپەی هەڵبژاردنەکەیدا بۆ خاڵێکی گەورەی لاوازی بایدن و ئیدارەکی دانا. ئێستاش هەمان شت لە سوریا دووبارە دەبێتەوە ، بەڵام ئەمەی سوریا زۆر زۆر مەترسیدارە کە جێنوسایدی بەدواوەیە ، ڕەنگە شەڕی عەرەب و کوردی لێبکەوێتەوە، تیشکی ئەم ئاگرە وێرانکاریەی ئەم شەڕە ڕوو لە عێراق و ڕەنگە وڵاتانی دیکەی ناوچەکەش بکات.
ئەمە ئەو پلان و ئەجێندەیە کە ئەمەریکا و هەندێك لە دەوڵەتانی غەربیش بەدەستیانەوە. کاتی ئەوە هاتووە کە وانەیەکی گەورە وەرگرین مەبەستم تەنها هەر لە ڕۆژئاوا نییە. دەبێت ڕۆڵی گڵاوی حیزبایەتی و سەرکردە پەرستی و جەنگی چەکدارانە مەگەر تەنها بۆ بەرگری لە خۆمان نەبێت ، ڕەت بکەینەوە. کاتی خۆڕێکخستنی خۆمانە لە دەرەوەی حیزب و هەژموونی سەرکردە و ڕابەر و بیرمەند ، کاتی خۆهۆشیار کردنەوەمانە. با هیتاف و دروشمی بریقەداری بژی و بڕوخێ و بیرکردنەوە لە نیگای سۆزەوە لاوەخەین و بە مێشکمان ، نەك بە سۆزەوە بیربکەینەوە، سوود لە خوێندنەوەی مێژوو سەبارەت ڕۆلی خوێناوی دەسەڵاتداران و دەسەڵاتخوازان ببینین . تەنها ئەوە ڕێگەیەکە کە دەکرێت لە ئایندەدا بیگرینە بەر . هاوکاتیش لە ئێستادا دەبێت بە هەموو جۆرێك لە جۆرەکان ڕاوەستین دژ بە زوڵم و زۆر و جێنۆسایدی نەتەوەیەك ، دژ بە هێزە تاریکەکان کە دەیانەوێت ڕەوڕەوی عەجەلەی مێژوو بەدوادا لەژێر پەردە و بە ناوی دین و پوچگەرایی و شۆڤێنێت و فاشیزمەوە بگێڕنەوە، ڕێگە ڕاستەکەمان لێ هەڵە بکەن و بەو ئاراستەیەدا بمانبەن کە خۆیان دەیانەوێت.

زاهیر باهیر
22/01/2026

ئەدەبی منداڵان بە زاری گەورەکان.. سەدیق سەعید ڕواندزی

تێڕوانینێکی هەڵە لە بارەی ئەدەبی منداڵانەوە لە نێو ئێمە بوونی هەیە ئەویش ئەوەیە، کە ئەو ئەدەبە لە جیهانبینی گەورەکانەوە دەبینرێت و خوێنەوەی بۆ دەکرێت. واتا گەورەکان ڕێسا و بنەمای نووسینی ئەو ئەدەبە بۆ منداڵ دیاری دەکەن و ئەمەش دەبێتە هۆی ئەوەی کە جیهانبینی گەورەکان، زاڵ بێت بە سەر شێوە و ناوەڕۆك و چۆنیەتی نووسینی دەقی ئەدەبی بۆ منداڵان. بێگومان ئەمە بەو مانایە نییە کە گەورەکان بۆ منداڵان نەنووسن، کە لە بنەڕەتدا هەردەبێ ئەوان بینووسن، بەڵکو بەو مانایەی دەبێ جیاوازی لەگەڵ ئەدەبی گەورەکان بکەین. بە نموونە، تەکنیك و فۆڕم و ناوەڕۆکی بابەتییانەی دەقێك لە ڕووی واتایی و ڕەهەندی زمان و هزرەوە بەراورد بەو ڕەهەندە پەروەردەیی و فێرکارییەی کە ڕۆڵی سەرەکی لە دروستکردن و پێ گەیاندنی کەسیەتی منداڵ هەیە بایەخێکی نییە. لە ئەدەبی منداڵاندا، تەکنیك و شێوەی نووسین گرنگ نین، ئەوەی لە پێشەوەی تەکنیك دێت، چۆنیەتی گەیاندنی ئەو پەیامە فێرکاریی و پەروەرد□یی□ کە دەبێ بە ئاسانترین شێوە و ڕێگای گونجاوی هزریی و سایکۆلۆژیی بگەیەنرێتە منداڵ. لە ئەدەبی منداڵاندا، تەکنیکی هاوچەرخانە، سمبول و زمانی ئاڵۆز و وێنەی نامۆ بایەخێکیان نییە، چونکە ڕووە فێرکارییەکە گرنگە، هەر ئەمەشە وادەکات کە ئۆپەرێتێکی گۆران دوای هەفتا ساڵیش، یان شیعرێکی کاکەی فەلاح، دوای پەنجا ساڵیش هەر لای منداڵان وەربگیرێن و سەرچاوەی چێژ و خۆشی و هەست بزوێنی و فێرکردن و پەروەردە بن. لێرەوەش دیاریکردنی هەر ڕێسایەکی نووسین، بە تێگەیشتن و تێڕوانینی گەورەکانەوە لە بارەی نووسین بۆ منداڵان هەڵەیە، چونکە تێگەیشتنی منداڵ، هاوشێوەی تێگەیشتنی گەورەیەك نییە تاکو لە پەراوێزی دەقێکەوە لە سەر

تەکنیك و زمانی ئاڵۆز و وێنەی هونەریی و شیعریی بوەستێت، بەڵکو دەبێ ئامانج لە نووسینی منداڵان بەدەر لە مانە هەمووی بە پلەی یەکەم، ڕەهەندی پەروەردەیی، فێرکاریی و نیشتمانی بێتن. ئەم ڕەهەندەش، بێ هەبوونی زمانێکی سادە و فۆڕمێکی ساکار لە دەربڕیندا، ناتوانرێت ڕەنگبداتەوە لە دەق. لێرەوەش هەر کلێشەسازییەك لە ڕووی تەکنیکی نووسینەوە بە مەبەستی ڕێساکاریی و پەیڕە و کاریی بۆ نووسین لە بارەی منداڵانەوە دیاریی بکرێت، بە تایبەتیش گەر بە تێڕوانینێکی هزری گەورەکانەوە نووسرا بێت، زۆر هەڵە دەکەوێتەوە، چونکە یەك ناگرێتەوە لەگەڵ توانست و جوڵە و پەیوەندی منداڵ بە نووسینەوە. بۆ نموونە: منداڵ ناتوانێت ن□قل□تێکی درێژ بخوێنێتەوە، بەڵام دەتوانێ کورتە چیڕۆکێك بخوێنێتەوە و چێژی لێ وەربگرێت، دەتوانێت دە دێڕە شیعرێك ئەزبەر بکات، بەڵام شیعرێکی درێژ نا، بۆیە ئەوەی لە ئەدەبی منداڵان گرنگە چۆنیەتی گەیاندنی پەیامە فێرکاریی و پەروەرد□یی□کەیە. لەو سۆنگەیەوە (خدر ئیبراهیم خدر) لە وتارێکیدا، کە هەر لەو ڕۆژنامە سەنگینە واتا هەولێر بڵاوی کردبووەوە، باس لە شێوازی نووسین بۆ منداڵان دەکات و دەنووسێت:-(نووسین بۆ منداڵان دەبێ بەش بەش بکرێت، سوژە پێچەوانە نەبێت، پرەنسیپەکان لە خۆ بگرێت، وەڵامی پرسیاری منداڵان بداتەوە، دیالۆگ جیا بکرێتەوە، نووسینەکە یەك پاکێج بێت، زۆر شارەزایی لە هەموو ڕووەکانەوە تێدا بەدەست بهێنن، زانست و تەکنەلۆژیای سەردەم تەوزیفی نووسین بکات، ترس و گومان و دوودڵیان لا نەهێڵێت) ئەمانە و هەروەها چەندین بنەمای دیکەی هونەریی و تەکنیکی و بابەتی دیاریکردووە، کە دەبێ نووسەرانی بواری ئەدەبی منداڵان ڕەچاوی بکەن، کە ئەگەر بەو پێوەرەی ئەو بێت، ئەوا بە ساڵێك شاعیرێکی بواری ئەدەبی منداڵان، ناتوانێت شیعرێك بۆ منداڵان بنووسێت، چونکە هەر دەبێ سەرقاڵی بیرکردنەوە لە تەکنیك و تیچماو داڕشتن بێت. لە ڕاستیدا، ئەو پێوەر و مەرجانە، بە تایبەتیش لە ڕووی فۆڕمی هونەریی و گوتاری ئاڵۆزی ناوەڕۆکی ئەدەبی منداڵانەوە، لە پەراوێزدان و پێشینەیی نین، بەڵکو ئەوەی گرنگە لە بواری نووسین بۆ منداڵان، دوو ڕەهەندی هەرە دیارە، کە ئەویش پەروەردەیی و فێرکاریین، بەو مانایەی دەقی منداڵان، دەبێ هەڵگڕی ناوەڕۆکێکی پەروەردەیی و فێرکاریی بێت و هزری منداڵان بە ئاراستەی پەروەردەکردنێکی نموونەیی و پێگەیاندنی کەسیەتییەکی ئازاد و نیشتمانی ئاراستە بکات، ئەمەش لە ڕێگەی زمانێکی سادە و ڕەوان، بە ڕەچاوکردنی ڕیتم و شیعرییەتی گێڕانەوە و وێناکردن . منداڵ کە دەقێك دەخوێنێتەوە، یان گوێبیستی شیعرێك دەبێت، ژیری دەستکرد و تەکنیك و میتۆدی نووسینی دەقەکەی بەلاوە

جێی بایەخ نییە و هەر ناشزانێت چین، ئەو تەنها ئەوە دەزانێت بخوێنێتەوە و گوێبیست ببێت و دواتر □اق□ی مانایی بۆ بکرێت، ئەمەش تەنها لە ڕێگەی زمانێکی سادە و فۆڕمێکی ساکارەوە دەکرێت، بۆ ئەوەی هزری منداڵ بە ئاسانی ئەو با بەتە وەربگرێت، کە ئاراستەی دەکرێت. لێرەوەش گەر سەرنج بدەینە ئەدەبی منداڵان بەگشتی، دەبینین کەمتر کار لەسەر تەکنیکی نووسین و فۆڕمی دەرخستن و وێناکردن کراوە، بەڵکو ئەوەی گرنگە ئەوەیە، کە چۆن ئەو ڕەهەندە فێرکاریی و پەروەردەییەی پێویستە لە میانەی ناوەڕۆکی ئەدەبی منداڵان هەبێت، بگەیەنرێت. گەر بمانەوێت قوتابخانە لە شیعرێکی منداڵاندا بە منداڵ بناسێنین، ئەوا هەر دەبێ وێنا گشتییەکەی قوتابخانە، کە شوێنی پەروەردە و فێرکردنە بکەین، ئەگینا ناکرێت هەرچی وردەکاریی نێو قوتابخانە هەیە لە شوێن و کارەکتەرەکان بە منداڵ بناسێنین، بۆیە ناکرێت هەر نووسەرە و بە تێگەیشتنی خۆی، نەخشەڕێگەیەك بۆ نووسینی ئەدەبی منداڵان دیاری بکات. دەبێ ئەم لایەنە بۆ نووسەرانی ئەو بوارە خۆیان جێب□□ی□ن، کە بە ڕاستی ئەوانەی لە نێو ئێمەدا لە بواری ئەدەبی منداڵان دەنووسن، لە نووسەرانی جیهان بە تواناتر نەبن، کەمتر نین، ئەمە دەڵێم لە کاتێکدا دەیان دەقی وەرگێڕدراوی ئەدەبی منداڵانم بە زمانی کوردی خوێندۆتەوە وبەراوردم کردوون بە شیعر، یان چیڕۆکی نووسەرێکی کوردی بواری ئەدەبی منداڵان.

ئەم بابەتە لە ڕۆژنامەی هەول□رزمارە(4478) لە 18/1/2026 بڵاوکراوەتەوە.

دۆنکیشۆتەکانی بەردەم کامێرا.. نەوزاد بەندی

ڕێبین هەردی له ڕەخنەیەکیدا بۆ دکتۆر عەلی قەرەداغیی، ئەڵێ :
نەختێ بێدەنگ به، ئێمە خوێنمان لێ ئەچۆڕێ !! برا .
ئەڵێم بێ زەحمەت خوێنی چیت لێ ئەچۆڕێ ؟ چەکت کردە شان و چویت بۆ ڕۆژئاڤا و بریندار بوویت وا خوێنت لێ ئەچۆڕێ؟
دوو سێ خێزانی ئاوارەی ڕۆژئاوات هێناوەتە ماڵی خۆتان و ..نان و

داڵدەت بۆ دابینکردوون و چوویت بۆ کرێکاریی بۆ دەستخستنی داهاتێک بۆ خزمەتکردنیان و .. بلۆک لەسەر شانت ترازاوە و بریندار بوویت و خوێنت لێ ئەچۆڕێ ؟؟
مانت لە خواردن گرتووە و لەبەردەم قونسوڵی وڵاتە کۆڵۆنیالیستەکاندا وەک مێخ لە ژێر بەفر و شەختەدا خۆت داکوتیوە و ڕاوەستاویت ؟ لاوانت کۆکردۆتەوە و بە پاچ و داس و خاکەناز و دار و بەردەوە ڕووە و ڕۆژئاوا بەڕێکەوتوون؟ ماڵ به ماڵی شار گەڕاویت و ..سوتەمەنیی و ئازوقەت بۆ کۆبانی و حەسەکە کۆکردۆتەوە و لەو پڕۆسەیه بریندار و شەکەت بوویت و خوێن لە قامکەکانت ئەچۆڕێ ؟؟
تۆ لە نادادیی و موچە بڕان و قەتڵ و عامیی ناوخۆی خۆماندا، بریندار نەبوویت و خوێنت لێ نەچۆڕا ..کەرکوک تەسلیمکرایەوە، نەوت و غاز بە دێلیق□ریی نێردرانەوە، بریندار نەبوویت، ئێستا چۆن وا دوور بە دوور بۆ ڕۆژئاڤا بریندار بوویت و خوێنت لێ ئەچۆڕێ؟؟

لەو لایشەوە ئەبوبەکر هەڵەدنیی لە کوردستانی ڕۆژئاواوە ڤیدیۆیەکی تۆمار کردووە، له شارێکی ئارام و پڕ سەوزایی و ڤێلای خۆش و مۆدێرن، وەک ئەوەی چوو بێت بۆ گەشت نەک بۆ پێشمەرگایەتیی، بەو جۆره ئەڵێت بەرپرسی ئەو شارەمان بینی کە غەریب حەسۆ بوو، پشتگیریی کوردستانی عێراقمان پێ ڕاگەیاندن !!

یەعنی چی پشتیوانی کوردستانمان گەیاندە غەریب حەسۆ؟ واتا چۆن چۆنیی گەیاندتان ؟ چی بوو ئەو پشتیوانییە؟ بەڕوو بوو ؟ فیشەک بوو ؟ پشتیوانیی چییە ؟ گوڵە یەخەیە ؟ لەفەی قاورمەیە ؟ چییە ؟
پشتیوانیی ئەوەیە گەنجان و لاوان به چەک ودار و بەردەوە بچن به هانایانەوە ئەگینا وشەی پشتیوانیی و ئەو جۆره شتانە، تەنها کاتیان لێ ئەکوژێ و خوێ ئەکەن بە برینەکانیانەوە ..وەک ئەوە وایە بچیت بۆ لای نەخۆشێک و وێنەی دەرمانێکی پیشان بدەیت و بڵێی ئەم دەرمانەی لەم ڕەسمەدایه زۆر باشە بۆ تۆ ..تەماشای کە، دەرمانێکی چەند چاکە !!.
بە کڵاو و جامانەی مل و ئەو شتانە نابنە پێشمەرگە، مادام گەیشتیتە ئەوێ، ئەبوو بەشداریی شەڕێکت بکردایه و وێنەی شەڕەکەت بۆ بناردینایەتەوە، نەک لەبەر چەپڵە و دەستخۆشیی، لە گۆشەیەکی ئارام و مۆدێرن و پڕ سەوزایی، وەک گەشتیارێک دەربکەویت نەک وەک پێشمەرگەیەک ..ئێوە ئەتانەوێ هیچیش نەکەن و چەپڵەیشتان بۆ لێبدەین، شەڕیش نەکەن و پێشمەرگەیش بن، نەیشکوژرێن و شەهیدیش بن ..فیرعەونانە بژین و بیلالانەیش حەق و حیسابی قیامەتتان لەگەڵدا بکرێ ..ئەوەیشتان زەحمەتە دەست بدات بۆتان.

مەوزوعەکە خورمژەکەیە ، خورماتان ئەوە و مەوژیش. دنیا و ئاخیرەت و دین و عەلمانیەت و بەینباخ و ڕەشماڵ و ڕیش و لاندکرۆزەر و قەڵا و هەموویتان تێک ترشاندووە، مەگەر خوا بزانێ ئەوە چین و چیتان ئەوێ ..

بازاڕی خوێن و خەونی سوڵتان..

ستارئەحمەد

مێژووی مرۆڤایەتی پڕە لەو کارەساتانەی تێیدا ژیان و خاکی نەتەوەکان کراونەتە قوربانی بە بەرژەوەندیی تاقمێکی کەم. ئەوەی ئێستا لە خاکی سووریادا و بەتایبەت لە ناوچەکانی ڕۆژهەڵاتی فوڕات دەگوزەرێت، وەرچەرخانێکی یەکجار مەترسیدارە لە مێژووی پیلانگێڕییە نێودەوڵەتییەکاندا. پەردە لەسەر شانۆگەرییەکی تاريك لادراوە، کە تێیدا چارەنووسی گەلان لە بازاڕێکی کراوەی بازرگانیدا دەخرێتە ڕوو. ئەوەی ئەمە دەیبینین تەنیا جەنگێکی چەکداری نییە، بەڵکو گێڕینەوەی جڵەوی خاکێکی دەوڵەمەندە لە دەستی کوردانەوە بۆ چنگی تاقمە توندڕەوەکانی جۆلانی، ئەمەش تەنیا لە پێناو تێرکردنی تەماحی دارایی و ڕامیاریی زلهێزەکاندایە. لەم هاوکێشە ئاڵۆزەدا، سەرۆکی ئەمریکا وەک بازرگانێکی بێبەزەیی دەرکەوتووە، کە تەنیا زمانی ژمارە و قازانج تێدەگات. ترامپ بە چاوێکی تەماحکارانە دەڕوانێتە بیرە نەوتەکانی باکوور و ڕۆژهەڵاتی سووریا، کە ساڵانێکی زۆرە وەک یەدەگێکی گرنگی وزە لە ناوچەکەدا هەژمار دەکرێن. پەیوەندییە تەلەفۆنییەکانی ئەم دواییەی نێوان واشنتۆن و ئەنقەرە، گەورەترین بەڵگەن لەسەر ئەوەی کە کوردانی سووریا کراونەتە کاڵایەکی هەرزانی بازاڕ. تورکیا بەڵێنی داوە هەموو کێڵگە نەوتییەکان ڕادەستی کۆمپانیا زەبەلاحەکانی ئەمریکا بکات، لە بەرامبەر ئەوەی گڵۆپی سەوزی بۆ هەڵبگیرسێنرێت تا خەونە مێژووییەکانی خۆی بە لەناوبردنی قەوارەی کوردان جێبەجێ بکات.

ئەم ململانێیە لایەنێکی تری ترسناکی هەیە، ئەویش ململانێی ئابووریی نێوان ئەمریکا و بەریتانیایە. ڕکابەرییە کۆنەکان وای لە ترامپ کردووە بیر لە سزادانی هاوپەیمانە دێرینەکەی بکاتەوە. بەو پێیەی بەشێکی زۆری نەوت پێشتر لەژێر کۆنترۆڵی کۆمپانیا بەریتانییەکاندا

بوو، ئێستا واشنتۆن دەیەوێت بە هاوکاریی تورکیا ئەو کەمپانیایانە دەربکات و جێگەیان بگرێتەوە. تورکیا لێرەدا وەک ئەندازیاری یەکەمی هێرشەکان دەردەکەوێت، کە نەک هەر بە چەک و تەقەمەنی، بەڵکو بە زانیاریی وردی سیخوڕی پشتگیریی تاقمەکانی جۆلانی دەکات تا نەخشە نوێیەکە وەک خۆی جێبەجێ ببێت. سوپای جۆلانی لەم پێناوەدا قێزەونترین کارە ناڕەواکان ئەنجام دەدەن؛ لە کوشتنی بەکۆمەڵ و تاڵانکردنی ماڵ و سامانی خەڵکەوە تا دەگاتە وێرانکردنی ژێرخانی وڵات و گۆڕینی دیمۆگرافیای ناوچەکە، کە ئەمە ڕووی ڕاستەقینەی ئەو بەکرێگیراوانە نیشان دەدات کە تەنیا وەک ئامرازێکی وێرانکار لە دەستی داگیرکەردان.

خەونەکانی دەسەڵاتدارانی ئەنقەرە تەنیا لە داگیرکردنی چەند ناوچەیەکی سووریادا کورت نابنەوە. ئەوان خەون بە گەڕانەوەی شکۆی ئیمپراتۆریەتێکی نوێی عوسمانییەوە دەبینن، کە تێیدا دەسەڵاتیان بەرەو ڕۆژهەڵات و ڕۆژاوا و باشوور پەرە بسەنێت. ئەم فراوانخوازییە مەترسییەکی یەکجار گەورەیە بۆ سەر تەواوی وڵاتانی ناوچەکە، بەتایبەت ئوردن و میسر کە ئێستا خۆیان لە بازنەی ئامانجە تاریکەکانی تورکیادا دەبیننەوە. ئەردۆغان بە کردەوە سەلماندوویەتی کە دارەدەست و پاشکۆی جولەکە و داگیرکەرانە و بە پاراستنی کورسییەکەی، ئامادەیە ببێتە کەیلەی ئەمریکا و ئیسرائیل.

تورکیا بەڵێنی بە ئەمریکا داوە کە هێزە توندڕەوەکانی جۆلانی وەک سووتەمەنیی جەنگ و هێزێکی بەکرێگیراو لە داهاتوودا دژی عێراق و لوبنانیش بەکار بهێنێت. لە ناخی هەموو ئەم ڕووداوانەدا، پیلانێکی تر بۆ زیندووکردنەوەی بیری ئیخوان موسلیمین بەدی دەکرێت. دوای ئەوەی ئەم بیرەکەیە لە زۆربەی وڵاتانی عەرەبی تووشی پاشەکشە و شکست بوو، ئێستا دەیانەوێت لە ڕێگەی سازشی ئابووری و بازرگانیی بێشوومار بە ترامپ، پێگەی خۆیان بەدەست بهێننەوە. هۆکاری ئەوەی ئەمریکا تا ئێستا ئامادە نییە ئیخوانەکانی سووریا و تورکیا بخاتە لیستی قەدەغەکراوەوە، دەگەڕێتەوە بۆ ئەوەی ئەوان بزوێنەری سەرەکیی ئەم پلانە نوێیەن. ئەوان ئامادەن خاک و نەتەوە بدەن، تەنیا بۆ ئەوەی لەسەر کورسیی دەسەڵات بمێننەوە.

ئەنجامی کۆتایی ئەم ململانێیە بۆ ئەمە دەبێتە سەرەتایەک بۆ بەهێزکردنی ئیرادەی نەتەوەیی و پشتبەستن بەخۆ. مێژوو سەلماندوویەتی کە هەمیشە لە ناخی تاریکترین پیلانگێڕییەکاندا، تیشکی هۆشیاری و خۆڕاگری سەر هەڵدەدات. پێویستە هەمووان بزانن کە زلهێزەکان هیچ کاتێک دۆستی کورد و گەلانی چەوساوە نین. ئەزموونەکان نیشانیان داوە هەرکەس پشت بە ئەمریکا و ئیسرائیل و زلهێزەکان ببەستێت، لە کۆتاییدا دەبێتە قوربانیی

بەرژەوەندییەکانی ئەوان. پێویستە میللەتان بە هیچ جۆرێک متمانە بە بەڵێنی داگیرکەران نەکەن، چونکە ئەوان تەنیا بۆ تاڵانکردنی سامانە سروشتییەکان و پارچەپارچەکردنی وڵاتان لێرەن. چاکترین هەنگاو ئەوەیە کە ئێمە متمانەمان تەنیا بە ئیرادەی خۆمان هەبێت و ڕێگە نەدەین کەسانی پاشکۆ و دارەدەستی بێگانە چارەنووسمان دیاری بکەن. لێرەدا دەبێت هۆشیار بین، ئەمە جەنگێکە تێیدا تەنیا مرۆڤە بێتاوانەکان دەبنە سووتەمەنی، بەڵام ئەو ئاگرەی کە داگیرکەران بە دەستی بەکرێگیراوەکانیان لە ناوچەکەدا کردوویانەتەوە، لە کۆتاییدا دەبێتە هۆی سووتانی خەونە پووچەکانی خۆیان. سەرکەوتنی کۆتایی بۆ ئەو ئیرادە بەهێزە دەبێت کە بە گژ داگیرکەریدا دەچێتەوە و ڕێگە نادات خاکی ببێتە کاڵایەکی هەرزان لە بازاڕی خوێن و خەونی سوڵتانە پاشکۆکاندا.
“ئەم وتارە پەردە لەسەر پیلانە تاریکەکانی واشنتۆن و ئەنقەرە لادەبات؛کە چۆن خاکی نەتەوەکان کراوەتە کاڵایەکی هەرزان لە بازاڕی خوێنی زلهێزەکاندا. باس لە ڕووی ڕاستەقینەی سوپای جۆلانی و خەونە مەترسیدارەکانی ئەردۆغان، وەک داردەستی جولەکەکان دەکەین و نیشانی دەدەین بۆچی پشتبەستن بە ئەمریکا و ئیسرائیل تەنیا ماڵوێرانی لێ دەکەوێتەوە. تەنیا ڕێگەی ڕزگاری، یەکگرتوویی و پشتبەستنە بە ئیرادەی نەتەوەیی خۆمان.”

کۆمەنتێک یان یاساکانی شۆڕشگێڕیی.. نەوزاد بەندی

میللەتەکەمان بە لاڕێدا براوە و دەستی لێ بووەتە دوژمن و ..دوژمنی لێ بووەتە دەست..کەسی وامان هەیە بە تاقە دۆلارێک دنیا و ئاخیرەتی خۆی دۆڕاندووە.. تەماشای میللەتێک ئەکەیت لە بەردەم خۆیدا زوڵمێکی زۆر هەیە، کەچی چۆکی بۆ ناکەنە شان و مافی خوراو ودزراوی خۆیان ناسێنەوە، بەڵام بێ بە نەخشەدان و خۆڕێکخستن و ڕاهێنان، سەدان کیلۆمەتر ئەبەن تا بە گژ زوڵمێکی دوورە وڵاتدا بچنەوە ..ئاخر تۆ قژی خۆتت پێ شۆتە نەکرێ، قژی ئەوانی ترت چۆن پێ شۆتە ئەکرێتەوە ؟..

ئیتر ئەم دۆخە سەیرەیش، مر□قگ□لێکی سەیری دروست کردووە، بۆ نمونە پەیجی فەرمی دز و مافیا دەسەڵاتدارەکانی هەرێم بچوکترین کۆمێنتی ڕەخنە و گلەییان تێدا نییە و هەمووی سوپاس و نزای تەمەندرێژیی و دەستخۆشییە، کەچی پەیجی پڕۆفیسۆر و نوسەر و هونەرمەند و بیریارەکانمان پڕ پڕن لە کۆمێنتی جنێو و سوکایەتیی و قسەی ناشیرینی وا کە هەر کورد و مر□ق و زمان و نوسینیشت ل□ بەرچاو ئەکەوێ..ئەمە پێناسەی ترسنۆکیی و خۆپەرستییە، کاتێک دەستخۆشیی لە دزێکی بە حیمایه دەوره دراو ئەکەیت، هەمان کات پڕۆفیسۆرێکی پاک و بێگەرد بەر تانە و تەشەر و جنێو دەدەیت. دۆخێکی دووفاقی وا لە زانستی دەروونزانیدا بریتیە لە پێڕشتن، واتا هێرشێک کە ناوێریت بیکەیتە سەر زال□م□ک، ئەچیت ئەیکەیتە سەر بێتاوانێک و بەوی دەڕێژیت، هەمان کات ئێرەیی وات لێدەکات دەستخۆشییەک لە نوسەرو پڕۆفیسۆرێک نەکەیت، بچیت ئەو دەستخۆشییە لە زال□م□ک بکەیت!! واتا بە کەر نەوێریت و بۆ کورتان شێر بیت.

بەڵام ..

لێرەدا ئەڵێم؛ بەڵام .. دکتۆرێکی شارەزا لە زانستی فیقهیی و شەرعیی لەم دۆخە هەستیارەدا کە خەڵک لەسەر سۆزی نەتەوایەتیی جۆشدراوە، نەدەبوو لێکدانەوەی شەرعیی و فیقهیی بۆ شەڕێکی به نەتەوایەتیکراو بکات، چونکە لەو دۆخەدا هەستی نەتەوایەتیی بەسەر هەمووهەستەکانی تردا زالە، تەنانەت بەسەر بەڵگەنەویستەکانیشدا زالە.. هەر بۆیە شەرعییەتێک هەیە پێی ئەوترێ شەرعییەتی شۆڕشگێڕیی، ئەوەیان یاسا و داب و نەریتی تایبەت بەخۆی هەیە، تیایدا ئەگەر هەست بکەیت شۆڕشێکی فەیکە و بە لاڕێدا براوە و زەبری کاریگەری بە دواوەیە له گەل و میللەت، نابێ بەشداریی بکەیت، لە هەمان کاتدا نابێ ڕەخنەیشی لێ بگریت .. لەوجۆرە بار و دۆخانەدا قورئان ئامۆژگاریی ئەوەمان دەکات کە پێویستە قسەیەکی خێر بکەین یان بێدەنگ بین ((فلیقل خیرا او لیصمت)) خەڵک جۆشدراوە و ..ڕاست و چەپی خۆی نابینێ و ئەیەوێ تۆڵەی مافی خوراوەکانی ساڵەهای ساڵی بکاتەوە، وەک ب□□□ی هەلێکی بۆ هەڵکەوتووە بڕوات مافی موچە خوراوەکانی و سامانی میللەت دزران و بێکارکردنی ڕۆڵەکانی و بێئومێدبوونی هەتا سەر ئێسقانی، لە ژێر تایتڵێکی تردا بکاتەوە، لێرەدا ئەو ئاگاداری هیچ ڕاستی و یاسایەکی تر نییە و نایشیەوێت ئاگاداریان بێ، تەنانەت نازانێ ئەو شارەی کە ئەچێ شەڕی بۆ ئەکا، کەوتۆتە کوێوە و زمانیان چۆنە و مێژوویان چۆنە، یەک ووشەیشی دەربارەیان نەخوێندت□وە، کەچی ئامادەیە بە کراس و پانتۆڵێکەوە بە بێ ئازوقە و پارە و پێخەف، لەم کەشە ساردەدا، بەناو بەفر و شاخ و پێدەشتەکاندا بە پیادە بڕوا، به بێ چەک و فیشەک، یەکسەر بۆ

شەڕکردن!! (لە ڕاستیدا ئەوەی کە دەبوو لە شارەکەی خۆیدا بیکات و ڕاپەڕێت و داوای مافە زەوتکراو و دزراوەکانی لە دەسەڵاتێکی زاڵم بکات، نەیکردووە و .. به ناڕاستەوخۆ و لە ڕێی نەستە پەنگخواردووەکانییەوە، ئەیەوێ لە شار و وڵاتێکی دووردا ئەنجامی بدات) بە بێ ئەوەی هیچ حیسابێکی بۆ ئەو شەڕە کردبێ..به بێ ئەوەی لە هیچ چەکێ بزانێ ..به بێ هیچ بنەمایەکی لۆژیکیی، تەنها شتێک کە پاڵ بەوەوە دەنێ، مافی خوراوی ساڵەهای ساڵی خۆیەتیی ئەیەوێ لەو دەرچەی ڕۆژئاوایەوە، بیڕێژێ و حەقی خۆی بکاتەوە ..ئەمەیش ئەو گەمەیەیه کە تۆم باراک نێردی ئەمەریکا لە پێناویدا هاتووە و جەختی لەسەر دەکاتەوە و ..چێژی لێدەبینێ.. چونکە یەک کەس زیاتر بمرێ یان گێل بکرێ ئەو بەرمیلێ نەوت زیاتر ئەباتەوە لەگەڵ خۆی بۆ ئەمەریکا ..
هەر بۆیە بێدەنگبوونی زانا و دانا لەو دۆخەدا، زۆر باشترە له قسەکردنی شەرعیی و زانستیی و لۆژیکیی ..وەک چۆن لە کاتی ئاگر کەوتنەوەی گەورەدا، ئاو ناتوانێ ئیشی خۆی بکات ..یاسای دووانەی دژ به یەکی ئاو و ئاگر تێک دەچێت و ئەبێ پەنا بۆ ئاگرکوژێنەو□ یەکی تر ببەین .. ئا بەو جۆرە .

بڕوخێ تیرۆری ئیسلامی سیاسی.. بەیاننامەی ڕێکخراوی بەدیلی کۆمۆنیستی لە عێڕاق

پەلاماری سەربازی و کۆمەڵکوژی لە ڕۆژهەڵاتی سوریا دەبێ دەستبەجێ بوەستێندرێت

بەیاننامەی ڕێکخراوی بەدیلی کۆمۆنیستی لە عێڕاق

ناوچەکانی ڕۆژهەڵات و باکوری ڕۆژهەڵاتی سوریا، لە دوو ڕۆژی ڕابردوودا ڕووبەڕووی دڕندانەترین پەلاماری تیرۆریستی داعشیانە بوونەتەوە کە “سوپای عەرەبی سوریا” و میلیشیاکانی لەو ناوچانە پێی هەڵدەستن کە لە ژێر کۆنترۆڵی هێزەکانی سوریای دیموکرات (هەسەدە)دان، کە بە شێوەیەکی سەرەکی لە یەکینەکانی پاراستنی گەل (یەپەگە) و لە یەکینەکانی پاراستنی ژنان (یەپەژە)ی سەر بە (پارتی

یەکێتی دیموکرات)ی نەتەوەیی کورد (پەیەدە) پێکهاتووە.

ئەم پەلامارە لەلایەن تیرۆریست (ئەحمەد شەرع)، سەرۆکی ڕاگوزەری حکومەتی کاتی سوریاوە بەڕێوەدەچێت، بە پشتیوانییەکی تەواوەتی سەربازییانەی حکومەتی ئیسلامی و شۆڤێنیستی ئەردۆگان و بە پلان داڕێژراوی لەگەڵ ڕژێمە تاوانبارەکانی ئەمریکا و ئیسرائیل و داموودەزگا سیخوڕییەکانی ئەو وڵاتانە.

لەم پەلامارەدا کە بەشێوەیەکی کاتی بۆ ماوەی چوار ڕۆژ ڕاگیراوە، هێزەکانی حکوومەتی (ئەحمەد شەرع) کۆنترۆڵی ناوچەکانی ڕۆژهەڵاتی فورات و شارەکانی (دێرەزۆر) و (ڕەققە) و چەند شارۆچکەیەکی تریان کردووە، کە بەهۆیەوە شەپۆلێکی ئاوارەبوونی بەکۆمەڵی هەزاران خێزانی ئەو ناوچانەی لێ لەکەوتەتەوە. هەر لەو چوارچێوەیەشدا ئەو هێزانە گەمارۆیەکی خنکێنەریان سەپاندووە بەسەر شارەکانی (حەسەکە) و (قامیشلۆ) و (کۆبانێ)دا و ئاو و کارەبایان لێ بڕیوون. هەروەها لەو ناوچانەی کە دەستیان بەسەردا گرتووە، هەزاران دەستگیرکراوی داعش و خێزانەکانیان کە پێشتر لە زیندانەکانی ژێر کۆنترۆڵی (هەسەدە)دا بوون، هەڵهاتوون.

ئەم پەلامارە بەدوای هێرشێکدا دێت کە هەمان ئەم هێزە تیرۆریستانە ماوەیەکی کەم لەمەوبەر، کردیانە سەر هەردوو گەڕەکی (ئەشرەفیە) و (شێخ مەقسود) لە شاری (حەلەب)ی سوریا، کە تێیدا کۆمەڵکوژییان ئەنجامدا لە دژی خەڵکی سڤیل لە دانیشتوانی کورد زمان و هەزاران کەسیشیان لە دانیشتوانی ئەو دوو گەڕەکە بە زۆر ئاوارە کرد.

ناوچەکانی ڕۆژهەڵات و باکوری ڕۆژهەڵاتی سوریا، بەتایبەتی ئەو ناوچەیەی کە بە (ڕۆژاڤا) ناسراوە لە لایەن ڕەوتی ناسیونالیستی کوردەوە، ساڵانێکە ڕووبەڕووی هێرشی هێزە تیرۆریستییەکانی داعش و میلیشیاکانی سەر بە دەوڵەتی تورکیا بوونەتەوە، بەڵام سەرەڕای هەموو ئەم هێرشانە و لە جەرگەی شەڕێکی وێرانکەر و خوێناویدا، هێزەکانی (هەسەدە) توانییان لە ڕووی سەربازییەوە داعش تێکبشکێنن. بە درێژایی ئەو ساڵانەش پلەیەک لە ئازادی سیاسی لەم ناوچانەدا دەستەبەرکراوە، تەزەکانی (عەبدوڵڵا ئۆجالان)یش سەبارەت بە "خۆبەڕێوەبەری" و "کۆنفیدرالیزمی دیموکراتیک" پیادەکراون، و جۆرێک لە ئازادی ژنان و کەشێکی پێکەوەژیانی ئاشتیانە لە نێوان نەتەوە و تائیفە و ئاینە جیاوازەکاندا هاتەتەدی.

ئەوەی لە پشت ئەم هێرشە سەربازییەی ئێستا و کۆمەڵکوژی خەڵکی سڤیلەوە وەستاوە، سەقامگیرکردنی ڕژێمێکی سیاسی کۆنەپەرستانەیە لە سوریا لە ڕێگەی چەسپاندنی فەرمانڕەوایەتی هێزە تیرۆریستییە ئیسلامییەکانەوە، کە حکومەتی (ئەحمەد شەرع) و میلیشیا

تیرۆریستییەکانی نوێنەرایەتی دەکەن، تا بتوانن بەرژەوەندە جیۆپۆلیتیک و جیۆئابوورییەکانی ئەمریکا و ئیسرائیل و هاوپەیمانەکانیان لە وڵاتانی کەنداو، دابین بکات، وە بەدیهێنانی ئامانجە ستراتیژە ستەمکارەکانی ڕژێمی ئیسلامیی ئەردۆگان و دامەزراوە بەرژوا ناسیونالیستە شۆڤێنیستەکانی فەرمانڕەوا لە تورکیا مسۆگەر بکات.

بۆیە ئەم شەڕەی کە ئێستا لە ئارادایە دژی هێزەکانی (هەسەدە) شتێک نییە جگە لە شەڕێکی کۆنەپەرستانەی شۆڤێنی و ستەمکارانە بەمانای تەواوی وشە، کە سوپای سوریا و حکومەتی (ئەحمەد شەرع) بەرپایانکردووە؛ شەڕێک کە چەپەکی ئیسلامی سیاسی تیرۆریستانە نەک تەنها بەسەر جەماوەری کوردستانی سوریادا بەهێز دەکات، بەڵکو ئەو چەپەکە بەسەر جەماوەری سەرتاسەری سوریاشدا بەهێز دەکات و قەڵایەکی کۆنەپەرستانەی سیاسی لە ناوچەکەدا پتەو دەکات.

ئاشکرایە پێکهاتەی سەرەکی (هەسەدە) لە هێزە چەکدارە نەتەوەییەکانی کورد پێکهاتووە، کە نوێنەرایەتی بەرژەوەندە سیاسییەکانی بەرژوا ناسیونالیستی کورد و ڕەوتە ناسیۆنالیستییەکەی دەکات. بۆیە فۆڕمی سیستمی سیاسی “خۆبەڕێوەبەری” ناوچەکانی ژێر دەسەڵاتی (هەسەدە) هیچ شتێکی بنەڕەتی ناگۆڕێت لەم ناوەڕۆکە چینایەتییە، وە ئەم فۆڕمە ناشی پارێزێت لەو پێشێلکارییانەی مافی مرۆڤ ئەگەر لە ناوچەکانی ژێر دەسەڵاتیدا ڕوویدا بێت، هەروەها پاکانەی ئەو سیاسەتە کۆنەپەرستانەشی ناکات کە درێژەدان بە نفوز و دەسەڵاتی سەربازییانەی خۆی بە شێوەیەکی ستڕاتیژی بەستۆتەوە بە ستراتیژی ڕژێمی ئەمریکا و هێزەکانی لە سوریا، وە بە وڵاتانی دیکەی ناوچەکەوە.

بەستنەوەی هیوا و ئاواتی جەماوەری کوردستان بە کۆتاییهێنان بە ستەمی نەتەوایەتی و چارەسەرکردنی پرسی کورد بە ستراتیژی زلهێزە ئیمپریالیستەکان و هاوپەیمانەکانیانەوە، ئەو کارەیە کە ڕەوت و حزبە ناسیونالیستەکانی کورد بە گشتی پەیڕەوی لێ دەکەن لە ناوچەی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا. (پەیەدە)ش ئەم سیاسەت و ئاسۆ ناسیۆنالیستییەی تێنەپەڕاندووە، بەپێچەوانەوە بەرجەستەی کردۆتەوە، بەڵام ئەمە بە هیچ جۆرێک لە سروشتی تیرۆریستی و تاوانکاریی هێرشەکانی ئێستای هێزە تیرۆریستە ئیسلامییەکان کەم ناکاتەوە بە سەر ئەو ناوچانە.

پێویستە دەستبەجێ ئەم پەلامارە تیرۆریستییە بوەستێندرێت، بۆیە دەبێ ڕیزی بەرهەڵستی خۆمان لە بەرامبەریدا بەهێز بکەین. هەروەها پێویستیشە ڕووبەڕووی ئەو شەپۆلە بوەستینەوە لە وروژاندنی

هەستونەستی نەتەوەیی کە لە هەڵکشانەدایە لە هەردوو لای ئەم جەنگەوە، لایەک لە لایەن ناسیۆنالیستە عەرەب و تورکەکان لە سوریا و تورکیا و دەرەوەی وڵات، وە لە لایەکی ترەوە لە لایەن ناسیۆنالیستە کوردەکانەوە لە سوریا و وڵاتانی تر لە کوردستانی عێراق و تورکیا و ئێران. ئەم شەپۆلە جگە لە ژەهرێک شتێکی تر نییە کە بزووتنەوە و ڕەوتە ناسیۆنالیستەکانی بۆرژوازی دەیڕێژن بۆ قووڵکردنەوەی قەڵشتی نەتەوەیی و تێکشکاندنی خەباتی ڕزگاریخوازانەی نەونەتەوەیی جەماوەری کرێکار و زەحمەتکێش لە سوریا و دەرەوەی سوریا.

(ڕێکخراوی بەدیلی کۆمۆنیستی لە عێراق) وەڕای ئەوەی ئەم پەلامارە سەربازییەی هێزە تیرۆریستییەکانی حکوومەتی (ئەحمەد شەرع) بۆ سەر ناوچەکانی ژێر دەسەڵاتی (هەسەدە) و تاوانەکانی ئەم هێزانە بە تووندی ئیدانە دەکات کە لە دژی خەڵکی سڤیل ئەنجامی دەدەن، لە هەمان کاتیشدا خەبات دەکات شانبەشانی کرێکاران و زەحمەتکێشان و ژنانی ستەملێکراو و گەنجانی ئازادیخواز لە سەرتاسەری سوریا و وڵاتانی ناوچەکە بۆ کۆتایی پێهێنان و شکست پێهێنانی.

وە شێلگیرانەش دەوەستێتەوە دژی بڵاوکردنەوەی دەمارگیری نەتەوەیی و تائیفی لەم کەشوهەوایەدا چ لە لایەن ڕەوتە سیاسی و فکرییەکان و چ لە لایەن چالاکوانان و ڕۆشنبیرانی ناسیونالیستی عەرەب و کوردەوە وە چ لە لایەن تائیفەگەر و ئایینگەراکانەوە لە هەر شکڵ و ڕەنگێکدا بن.

هەروەها جەخت دەکاتەوە سەر هەنگاونانی شێلگیرانە شان بە شانی جەماوەری پرۆلیتاریای نەتەوە جۆراوجۆرەکان لە گشت ناوچەی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا، لە خەباتی نەونەتەوەیی سۆسیالیستی و ئازادیخواز و یەکگرتوویاندا لە دژی فەرمانڕەوایی سەرمایە و سیستەمی سەرمایەداری و دژی هەموو هێزە بۆرژوا فەرمانڕەواکانی نەتەوە جۆراوجۆرەکان، وە دژی تیرۆریزمی ئیسلامی داعشیانەی و میلیشیا و تیرۆریستە ڕەنگاوڕەنگەکانی.

بڕوخێ تیرۆری ئیسلامی سیاسی

وەستاندنی دەستبەجێی پەلاماری سەربازی تیرۆریستانە لە سوریا

بژی خەباتی نەونەتەوەیی و سۆشیالیستی پڕۆلیتاریا

٢٠٢٦-١-٢٠

گەمارۆی وەحشیگەریانەی سەرشاری کۆبانێ!.. تاهیر عیسا

گەمارۆدانی دڕندانەی پێنجەمین ڕۆژەی سەرشاری کۆبانێ و دەورپێچکرانی لەهەر چوارلاوە و پەلاماری بەردەوامی وەحشیانەی چەتە(صعلوك) و ڕێگرەکانی سەر بە حەمە جۆلانی و دەوڵەتی فاشیستی تورکیا، سەر باری ئاگربەستێک کە لەلایەن ئەم چەتانەو حکومەتەکەیانەوە ڕاگەیاندراوە، بەڵام لەهێرش و پەلامارەکانیان بۆ داگیرکاریی هەرچی زیاتری ناوچە کورد نشینەکان و بەتایبەتیش کۆبانێ، کە ڕەمزو سیمبولی بەرخۆدان و تێک شکاندنی ئەفسانەی خەلافەتێک بوو، کە لەتونێلە هەرەتاریکەکانی مێژوی سەدان ساڵ لەمەو بەرەوە سەریان دەرهێنابوو، کە ناویان دەوڵەتی ئیسلامی عێراق وشام بوو، بەردەوامە. دەوڵەتێک کە بەهەر بەرداری لەمێژوی سەر هەڵدانی ئایدیۆلۆجیایەک دەکرد، کە لەنیمچە درورگەی عەرەبستاندا بەقەتل وعامی نەیارەکانی لەژێر ناوی ئەڵڵاو پەیامهێنی ئەڵڵاییدا دەستی پێکردبوو، ئایدیۆلۆجیایەک کە لەچوارچێوەی دیدگاو تێگەیشتنی خێڵەکیانەی ئەو سەردەمەوە سەرچاوەی گرتبوو، بەناوی نوێنەرایەتیکردنی ئاسمانەکانەوە، بەزۆرو شمشێرو لەڕێگای چەتەیی و هەڵکوتانە سەر کاروانە بازرگانیەکانی خێڵەکانی “مەککەو” پاکتاوکردن یان تاڵانکردنی خێڵە یەهودیەکانی “مەدینە” و تاڵان وئەنفالی مەڵک و ماڵ و کوشتن و بەکۆیلەو کەنیزەککردنی ژن ومناڵیان، وەک بەنی قوڕەیزەو بەنی نەزیڕو بەنی قەینقاع، توانی بنکەو پێگە ئابووریەکانی خۆی بۆ دامه زراندنی دەوڵەتۆچکەیەک لە مەدینە(یەثریب)، بنیات بنێت.

گەمارۆی ئەمڕۆی سەر کۆبانێ و بڕینی ئاوو کارەباو هێڵی ئینتەرنێت و ڕێگریکردن لە هەر جۆرە هاوکارییکردنێکی مرۆیی لەچەشنی خۆراک و داوو دەرمان بۆ ئەو شارە، بەبەرچاوی دنیای درۆزنانەی سیستەمی سەرمایەداری جیهانی ئەمڕۆ، مێژوی ئابڵۆقەدانی هێزی بەنی قوڕەیزەی سەدەی حەوتی زایینیمان بیردەهێنێتەوە، کە ئیسلام بەپیشەوایەتی محەمەد لە پێنجی ساڵی کۆچیدا، کەهاوکاتە لەگەڵ یانزەی تەموزی ٦٢٢ ی زایینی، کە لەمێژووی توڕاثی ئیسلامیدا، ڕوداوەکە بە جەنگی خەندەق(ئەحزاب)ناسراوە، وەک دەگێڕنەوە لەو جەنگەدا ئابڵوقەی هێزی بەنی قوڕەیزەی یەهودی بۆ ماوەی نزیکەی ٢٠ بۆ ٢٥ ڕۆژ درێژەی کێشاوەو ڕێگریکراوە لە هەر جۆرە هاریکاریکردنێکی مرۆیی و دواجار لەڕێگای برسیکردن و تینوکردنیان و دابڕاندنیان لەدنیای دەرەوەی

قەڵاکەیاندا، ناچار بەخۆبەدەستەوەدان کراون، دوای ئەوەش کە خۆیان بەدەستەوەداوە، لەلایەن سەعد کوڕی مەعاذ، ناوێکەوە کە پێشتر موسوڵمان بوونی خۆی ڕاگەیاندوەو لەو جەنگەدا بریندارکراوە.
محەمەد بۆ دادگایکردنیان سەعدی وەک دادوەر دەستنیشانکردوە، بۆیە لەسەر بڕیاری سەعد، هەموو ئەوانەی لەوخێڵەدا لەمەیدانێک بۆ دادگاییکردن ڕاگیراون، بڕیاردراوە لە هەرزەیەکی بالغەوە هەتا پیرێک بەپێی دادگای محمدو ئەڵاو دادوەری سەعد، نزیکەی ٧٠٠ بۆ ٩٠٠ کەس وەک بەرخی قوربانی سەربڕدراون وەهەرچی ژن ومنداڵیش بووە بەکۆیلەو کەنیزەک کراون، محەمەدیش هەرلەوڕۆژەدا ڕەیحانەی کچی زەیدی وەک یەکێک لەژنە سەرنج ڕاکێشەکانی ئەو جەنگەدا بۆخۆی هەڵبژاردوەو سەرجێیی لەگەڵداکردوەو کردویەتی بەهاوسەری خۆی کە مێردو باوک وکەس وکاری خۆی تازە لەو مەیدانەدا سەربڕدرابوو، سەرچاوەکان لە ئیبن ئیسحاق و تەبەڕی و واقیدیدا پشتڕاستی ئەم ڕوداوە دەکەنەوە ..
دەستەو تاقم و حکومەتێکی داسەپاو ئەمڕۆ کە لەسەر دەستی نوێنەرانی فاشیزمی جیهانی دنیای پڕ لەقەیرانی هەمەجۆری سەرمایەداری بەڕابەرایەتی تڕامپ و ناتانیاهۆو وڵاتانی دیکەی ناتۆ، شەرعیەتی پێدرا.
فاشیزمێک کە بۆ دیزاینی سەرلەنوێی جیهانی و جەنگی ئابوریانەیان لەبەرامبەر ڕەقیبە ئابوریەکانیاندا، وەک چین و ڕوسیا و پڕۆژە ئابوریەکانیان و ململانێ لەسەر هێڵە بازرگانیەکان و وزەو بەتایبەتی لەڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست، کەڵک لەدڕندانەترین دەستەو تاقمی فاشیستی خاوەن دڕندانەترین ئایدیۆلۆجیای نازیستی وفاشیستی کەڵک وەردگرێت.
جۆلانی و دەستەو تاقمی لەچەشنی حەمزات و عەمشات و نورەدین زەنکی کە دەستیان سورە بەخوێنی خەڵکی ئازادیخوازی کوردستان لەسوریا، ڕێکخراوکردن ودەمجکردنیان لەناو سوپای حکومەتێکدا کە سەرکردەو ڕابەرەکانی لە نوسڕەو قاعیدەو هەتەشەدا مێژویەکی پڕ لەتاوان وجینایەتی وەحشیگەریانەیان هەیە، نیشانەیەکە لەوەی کەیسی داعش بەدەست ئەمریکاوە لەناوچەکەدا تەنیا بەمەبەستی مانەوەی بوو وەک زلهێزێک بۆ شەرعیەتدان لەمانەوەیدا.
هێنانی جۆلانی تیرۆریست لەلایەن ئەمریکاو بەریتانیاو ئیسڕائیل وتورکیاوە، نیشانەیەکی ڕون وئاشکرایە لەوەی سیستەمی سەرمایەداری جیهانی لەپێناو هەژمون و باڵادەستی ئابوری وسیاسی خۆیدا، سڵ لەدەستبردن بۆ هیچ لەتاوان و وەحشیگەریەک ناکاتەوە، کەنموونەکەی لەوێرانکردنی غەزەو کوشتنی هەزاران شارنشینی بێتاوان وئاوارەکرانی ملیۆنانیان لەپێگەو مالی خۆیان لەوشارەدا، لەشاشەی

تیڤیەکانەوە پیشانی دنیادران، کوشتاری بەکۆمەڵی شارنشینانێک لەوشارەداو دیمەنە قێزەونەکانی ئەو کوشتارگایە، زەین وهۆش و هەست ونەستی مرۆڤی ئەم سەردەمەی هاوشێوەی کارەدڕندانەییەکانی داعش وجەنگی دەرونیانەی داعش، لەسەر ڕاهەندرا.

هێرشی دڕندانەی ئەمڕۆی سەر ڕۆژئاوای کوردستان و بەتایبەت شاری کۆبانێ، هەوڵێکە بۆ بەچۆکدا هێنانی خەڵکی خۆبەتکارو تێکۆشەری ئەو شارەو شۆڕشڤانەکانیان و هەوڵێکی دیکەی دەوڵەتی فاشیستی تورکیایە، کە لە ساڵی ٢٠١٤ دا نەیتوانی لەڕێگای داعشی ئەو سەردەمەوە کۆبانێ داگیربکات، ئەمڕۆ دەیەوێت لەڕێگای مۆدێلی دووەمی داعشەوە خەونە گڵاوەکانی بەدیبهێنێت. شارێک کە هاوشێوەی ستالینگڕاد، شاری مردووخۆرەکان، پێداگری لەسەر مقاوەمەت وتێکۆشان هەتا مردن کرد و لەیەکی نۆڤەمبەری ساڵی ٢٠١٤ دا، زەبرێکی توندو پڕ کاریگەریدا لەدەی دنیای کۆنەپەرستانەی ئیسلامی سیاسی و تورکی عەڕەبی و کۆتایی بەپەلامارە هەرە دڕندانەکانی ئەم دەستەو تاقمە هەمەجیە هەندرا، کە ئەو ڕۆژە لەلایەن ئازادیخوازی جیهانیەوە، کرا بەڕۆژی جیهانی کۆبانێ.

کە داعش دواتریش کەوتنی ئاڵەکەیان لە پایتەختی خەلافەتەکەیاندا لە ڕەقەو تەبقە، هەر لەسەر دەستی کچان و کوڕانی کۆڵنەدەری ڕۆژئاواوە، خرایە ژێر پێوە، بەتایبەت کە ژنان دەوری کاریگەرو بە هاوتایان لەتێکشکاندن و بنپێنانی هەیبەت و ئەفسانەی داعشدا هەبوو.

ئەم دەستەو باندە تیرۆریستانەی دوچاری ترس و تۆقین و گرێ کوێرەی دەروونی کردوون، ژنفۆبیایی لای ئەمانە لەکۆبانێ و تەبقەو ڕەقەوە سەری هەڵدا، هەربۆیە ڕۆژێک تەرمی ژنە شۆڕشڤانێک لە باڵەخانەیەک ئەخەنە خوارەوەو بێڕێزی بەتەرمەکەی دەکرێت و ڕۆژێک کەزی ژنەشۆڕشڤانێک دەبڕن و وەک ئەتک و بێڕێزی بەژن و بەتایبەت ژنی کورد وەک فاشیزمەکی ناو حکومەتەکەی شەرع و دەستەو تاقمە درندانەکانی دەبیندرێت، داخی زەبری شۆڕشڤان لەسەر دەیان، تەنانەت لەئاستی باڵاشدا، ناچار بوون، فەتوا بە فەتح و داگیرکاریی کە لە ئایدیۆلۆجیا فاشیستیە دینیەکیانەوە سەرچاوەی گرتووە هاوشێوەی سەدام حوسەنی فاشیست وەزارەتی ئەوقافەکیان ئایەتی نەی لەسوڕەتی ئەنفال و دوعای قنووتی بە جەنگاوەرەکانی لەمزگەوتەکانەوە بانگەوازکرد، بەو واتایەی کە جەیشەکەیان لەبەرامبەر نەتەوەیەکی کافردا جیهاد دەکات و ڕەوایەتدانە بە جارێکی دیکە بە کوشت وکوشتاری خەڵکی کوردستان و تاڵانکردنی ماڵ و حاڵیان و بەسەبایاو بەکەنیزەککردنی ژن ومناڵیان هاوشێوەی داعش لە شەنگال..

ئەوەی ئەمڕۆ لەبەرامبەر کۆبانێدا دەکرێت لەو مێژووە قێزەونەی

مێژووی سەرھەڵدانی ئیسلامەوە لە مەدینەدا سەرجاوەی گرتووەو پێویستە مرۆقی وشیاری ئەم سەردەمە لەو ڕاستیە مێژووییە تێبگات بۆ ئەوەی باشتر بتوانێت لەبەرامبەر ئەم دەستەو تاقمە جۆراو جۆرو ھەمەڕەنگانەی ناو ئەم جیھادیە ئیسلامیە جۆراو جۆرانەدا بەرچاوی ڕون و ڕۆشن بێت !

تاھیر عیسا /23.01.2026

کەزی سەربەستی.. ستار ئەحمەد

تۆوێکم ناشت
دار زەیتوونێک
سەری ئازادی دەرھێنا
گەڵاکانی بوونە کەزی
خێر بە جوانی
ھەموو ڕۆژێک دادەبەزی
دەستی سەحرا
بەشمشێری پیسی ستەم
لەڕەگەوە
چرۆی جوانیی و
سەوزیی بڕی
کۆترێکی شاباڵ بەفرین
بەرەو دەرگەی خودا فڕی
فریشتەکان کەوتنە گریان
بە ئاسمانی رۆژئاوادا
تیشکی نووریان
بەسەر چیادا باران
ھەور فرمێسکی ھەڵڕشت و
کەوتە گریان
شەماڵ بەنی پەرچەمی گرت
ئاو ڕەش گەڕا
لەکانی و چەم
ھەرچی گەڵای دارستانە

بوونە پەرچەم
هەنار رەنگی سووریی تۆران
سێو هەناوی بووە بریان
نووح گەڕاوە
بۆ چیای زاگرۆس
بۆ یەکەم بەهەشتی پێشووی
هەشتا کوردی بەچەکەوە
کردە مێژووی
بیابانی وێرانکردو
ئاوی زەمزەمی داپۆشی
حاشای لەگڕی سەحرا کرد
شۆڕشێک نوێی بۆ پیروزیی
لەسەر زەویدا بەرپا کرد
خودا شکۆی ئەم میللەتەی
بەخشیە سەلمانی کوردی
هەتا ستەمکار نەتوانێ
کورد بکاتە پەیژەو پردی

ناسنامەی کورد یەکێتی و یەکڕیزییە.. موتەلیب سەعید عومەر

زۆرن ئەوگەلانەی ژیانی شەرەفمەندانەو کۆڵنەدان هەڵدەبژێرن بۆ پاراستنی وڵات و بەرگریکردن لە کەرامەت و مر□قبوونیان وەلێ لەڕابووردوو لە ئێستاش خەباتی گەلی کورد لەباکوورو ڕۆژ ئاوا لەگەڵ دڕندەترین فاشیزم ڕوو بەڕوو بونەتەوە ، فاشیزمێک نەک داگیرکەرو وێرانکارە بەڵکو هەموو بەهاو ئاین و ئایدۆلۆژیاو دونیا بینییەک ڕەتدەکاتەوە ، فاشیزم ئەو دڕندە تۆقێنەرەیە نەک کار لەسەر کۆمەڵکوژی وێرانکاری دەکات بەڵکو لەهەر کۆێیەک ژیان و ژیارو مر□قبوون هەبێ لەوێ کۆمەڵکوژی و سەر بڕین بەرجەستە دەکات ، هەر بەناوی ئایینەوە فەتوای کوشتن و بڕین دەدات ، حکومەتە

نوێيەكەى ئەحمەد شەرع يەكێكە لەهەڵگرى ئەو نۆرمە لەفاشيزم لەڕێى
هێزە بەناو نيزاميەكەى بەهاوكارى گروپە تێرۆرستييەكان
بەئ□ق□ليي□تى م□نتا□□ى ع□ر□بى ب□ر بوونەتە كوشتن و تۆقاندن و
سيناريۆى جياوازى سوكايەتى بەگيراوەكان دەكات ، ئەمێستا خەباتى
شەڕڤانان و خەڵكى كۆڵنەدەرى ڕۆژئاوا تۆمارێك لەخۆبووردويى و
گيانبازى وێنا دەكات ، پاش درێژە كێشانێ ئەو شەڕە لە ڕۆژئاوا
دروست لەم دوو هەفتەى دوايى شەڕڤانانى كورد (هەسەدە) لەسەخترين
بارودۆخدان ، شەڕى ئيرادەو ململانێ و دووچار بوون بە قەدەرێكى
يەكلايكردنەوەى دۆزێكى ڕەوا كەكورد بوونە پێش هەموو شتێك ، كورد
بوون مەسەلەو مۆراڵ و حەقيقەتێكى شۆڕشگێڕييە ، ئەگەر
لەڕابووردوودا مەسەلەى كورد مەسەلەيەكى سياسى و مەسەلەيەكى
نەتەوەيى بووە هەنوكە كێشەى كورد مەسەلەيەكى فرە ڕەهەندى مرۆيى ،
نەتەوەيى ، ئەخلاقيى و ئينسانىە لەسەر ئاستى هەرێمى و نێو دەوڵەتى
، لە دەيەكانى كۆتايى سەددەى بيستەم لەكاتى ڕاپەڕين وڵاتانى
ئەورووپا پشتگيرييان كردووە . ئەگەرچى گەلى كورد لەباشوور
ڕووبەڕووى چەندين كێشەى سياسى و گەمارۆى ئابوورى وشەڕى ناوخۆ
بووەوە بەڵام ئازادى ئەم بەشەى باشوور وێنە و ئاماژەيەك بووە بۆ
ناساندنى مەسەلەى كورد بەڕووى جيهان ، شەڕى ناوخۆى سووريا و
بەرخودانەكانى ژنان لەباكوور و ڕۆژئاوا بوونە داينەمۆى گۆڕانكارى
و وەرچەرخانێكى تر بەرامبەر بە هێرشەكانى داعش و
فراوانخوازييەكانى لەعێراق و شام ، لە شەڕەكانى كۆبانێ و عەفرين
شەڕڤانان سەرمەشقى بەرخودان و بەرەەڵستى چەتەكانى داعش بوونەوە و
مێژوويەكى نوێيان لە قوربانى وسەروەرى تۆماركرد ، ئەمڕۆ شەڕو
چارەنووسى كورد هەر بەهێزو ورەى شەڕڤانان و خەڵكە تێكۆشەرەكەى
حەسەكە ، ڕەقەو قاميشلو ، داستانێك بە خوێن تۆمار دەكات ، وەك
بينيمان بەدەنگى زوڵاڵى كيژانى كورد هێز و سوپاى داگيركارى سوريا
شكست دێنێت .

ساڵى 2026 گۆڕانكارى لەناوچەكە

لەهەلومەرجێكدا كەگەلى كورد لەڕۆژئاوا بەقۆناغێكى سەختى سياسى و
سەربازيدا تێدەپەڕێت ، لەئێرانيش نەتەوەى كورد لەقۆناغێكى
چارەنووسسازدا يە بەرەو گۆڕانكارى و ڕزگار بوون دەڕوات لەستەم
وسێدارە وگرتن ، بۆيە ڕام وايە پێشهاتەكان بەرەو ئەوە دەچێت ساڵى
2026 گۆڕانكارييەكى نوێ بێتە كايەوە ،كورد لەهاوكێشەى ئقليمى
ناجێگيرى سياسى بەرە و قۆناغێكى نوێتر هەنگاو دەنێ و بەرەو
ئامانجێكى ڕوون دەڕوات ، ئامانج وخەونێك كەلەمێژە كورد
چاوەڕێيەتى ، يەكێك لە گرنگترين هەوڵەكان لەداينەمۆى شۆڕش بۆ

ئازادی یەکڕیزی و یەکگوتاری کوردە لەم هەلومەرجە سەختەدا یەکڕیزی و یەک گوتاری کورد لەباشوور و ڕۆژئاوا ، ڕۆژهەڵات ، ئەگەر دەسەڵاتدارانی هەرێم لەباشوور و سەرکردایەتی سیاسی حیزبەکان لەبەشە جیاوازەکان هاوبەش و هاوبیر بەرژەوەندی نەتەوەیی پێکەوە بنێن بەدڵنیایی ئەزموونێکی بەهێز لەکوردستانی گەورە پێک دێت ئەوەش دەرفەتێک دەبێت بۆ دامەزراندنی دەوڵەتێکی کوردی بێگومان بەپاشخانێکی ئابووری بەهێزو سنوورو سوپایەکی بەهێز .

بیبلۆگرافیای ٢٠ ژمارەی گۆڤاری زمانناسی زمان و زار

بیبلۆگرافیای ٢٠ ژمارەی گۆڤاری زمانناسی زمان و زار، کەوتە بەردەستی خوێنەران و کتێبخانەی ئەرشیفییەوە، سپاس بۆ بەڕێز دکتور تەها ڕەسووڵ کە پاڵپشتی دارایی لە چاپدانی ئەم کتێبەی کردووە.

سپاسی تایبەتیش بۆ کاک سۆران تاودەری دیزاینەر.

کورد کورد نەبوو؟.. زانا ڕەزاق

کوردبوون هەلسەنگاندنی لەسەر بیروباو□□کی دیاریکراو نیە بەلکو لەسەر کردار و ڕەفتارە ،کوردبوون واتا □ خاکی خۆت خۆش بوێت دژی ستەم و ستەمکاری بیت ،کوردبوون واتا □ ب□رگری لەهەموو شتێکی کورد بکەیت تەنانەت بەرگری لەو مر□قانەش بکەیت لەسەر خاکی کورد دەژیت ، کوردبوون واتا □ ژینگ□ پارێزی،کوردبوون واتا □ دوورە لەنەژادپەرستی و شۆفێنی ، کوردبوون واتا □ پ□کەوە ژیانی ئاینی لەسەر ئەو خاکەی تێدا دەژین ئەویش کوردستانە،ئەگەر باسی کوردبوون بکەین بێگومان ب□ □ ه□ژمارەو کۆتایی نایێت

لێرە دەچینە سەر ئەو ڕایەی کە کورد بۆچی کورد نەبوو؟

بێگومان کورد پێویستە دوو شت لێکجیا بکاتەوە ئەویش ململانێی سیاسی و ئایدۆلۆژیایە لەگەل بەرگری کردن لەخاک ، بەرگری کردن خاک ئەرکی هەمووانە، بەلام بەرگی کردن ، ململان□ ل□ □ ئایدۆلۆژیاکان لەناو

خاکدا مرۆقەکان ئەرکی ئەو کەسانەیە لەگەل ئایدۆلۆژیاکاندان ، ئێستا هەندێ دەنگ هەیە دژی ئایدۆلۆژیاکانە ئەمە هی ململانێی ناخۆییە بۆیە پێویستە ئەمە بۆ کاتی ململانێی ناخۆیی هەلبگرین چونکە دوژمنان بەدوای خالی لاوازی کورد دەگەڕێن، بۆیە پێویستە هەموومان هەر یەکەی لەلایەی خۆیەوە چارەسەر بۆ خالە لاوازەکان بدۆزیتەوە،کاتێک تۆ لەکاتی بەرگری کردن لەخاک دێیتە سەر هەندێک شت کە پەیوەندی بە ململانێ ئایدۆلۆژیاکانەوەیە ئەوە دەبێ خالی لاوازی کورد بۆیە پێویستە ئەمە هەلبگری بۆ ململانێی ناخۆیی، ئەمیش هەرچی دەکەین بە شێوەیەکی ئاشتیانە و بیروڕایانە ئەو کات مافی خۆتە بۆیە پێویستە کاتێک بەرگرییە هەموو ئایدۆلۆیاکان و کورد و نەتەوەی تری لەکوردستانن بەرگری بکەین،کاتی ململانێش ململانێ بکەین

جا ئێمەی کورد بەسەر چوار وولات دابەش بووینە ئەوانیش ئێراق و سوریا و ئێران و تورکیایە ، ئەو پارچەیەی ئێراق باشورە ئەوەی تورکیا باکورە ئەوەی ئێران ڕۆژهەلاتە ئەوەی سوریا ڕۆژئاوایە .

لە ئێستادا کورد لەڕۆژئاوا تووشی زولم و ستەم و شەڕ بوونە دژی ئەو هێزە داگیرکارییەی حکومەتی سوریا بۆیە پێویستە هەمووان بەرگری لێبکەین بۆ ئەوەی کوردبوون و سەربەخۆ بوونی بپارێزین،پاشان کاتی ململانی ئایدۆژیاکان ململانێ بکەین ، بێگومان ئەمەش بۆ هەمووان ڕەوایە ،من بەرگری لەهەمووان دەکەم

زانا ڕەزاق

2026 1 23